

Vaidavieši, tāpat kā viss Valmieras rajons,
izvēlējās

PSRS TAUTAS DEPUTĀTUS ANATOLIJU GORBUNOVU un JĀNI PETERU.

Tātad viņi PSRS valdībā pārstāvēs arī mūs!

Vaidavā vēlēšanu tiesības ir 776 mūsu ciema iedzīvotajiem. Bījetenus saņēma 752 cilvēki, tātad 24 vaidavieši nebaloja. Tas ir 3 procenti.

Teritorīālajā vēlēšanu apgalbā par A. Gorbunovu balsoja 729 vaidavieši, bet 23 bija pret viņu. Par N. Suslovu bija 17, pret — 735 balsotāji. Nederigu bījetenu nebija.

Nacionālī teritorīālajā vēlēšanu apgalbā par A. Bērziņu balsoja 26, pret — 723, par J. Peteru bija 651, pret — 98, par V. Skujiņu — 60, pret — 689 vaidavieši. Trīs bījeteni izrādījās nederigū.

Pirmsvēlēšanu kampanja Vaidavā. Latvijas prezidentu A. Gorbunovu vizītārā viena uzīcības persona Aija Paceviča. Viņai blakus otrs A. Gorbunova pilnvarotās — L. Dūklavs no Cēsu rajona, tālāk — mūsu rajona vadītāji J. Dundurs un J. Zemītis.

TAUTVALDĪBAS PAMATU LIEKOT

Sodien, saņemot jauno «Vaidavīnas» numuru, mēs varam atskaitīties uz trauksmes pilnu gada sākumu. Aizvadīta PSRS tautas deputātu kandidātu izvēlēšanā, pārdzīvota priekšvēlēšanu kampaņa un notikušas vēlēšanas. Iši sakot, «uz zobas» esam pārbaudījuši PSRS deputātu vēlēšanu jaunu likuma priekšrocības, tā stiprās un vājas vietas. Jādzītinām fakti, ka vēlētāji Valmieras 299. nacionālī teritorīālajā apgalbā vieni no pirmajiem republikā attēlās no pēc tam visur kritizētajām priekšvēlēšanu sapulcēm, tā izslēdzot mums nevajadzīgu etapu. Tas ļāva priekšvēlēšanu cīņā izvairīties no nervozitātes un intrigām, ar ko izcīlās priekšvēlēšanu sapulces Rīgā.

Ari Valdavā aizgājušā mēneša spilgtākie iespādi saistīs ar vēlēšanām. Vai gan citādi mums būtu iespējams tikties ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidiu, priekšsēdētāju A. Gorbunovu un Latvijas PSR Rakstnieku savienības valdes priekšsēdētāju J. Peteru mūsmājās? Vai būtu iespējams uzdot jautājumus un vienkāršā sa-

runā noskaidrot viņu viedokļus? Manuprāt, tā bīja abpusēja bagātināšanās. Mēs dzirdējām autoritatīvus vērtējumus republikā un Savienībā noteikosājam, kā arī mūsu nākotnes prognozes. Bija tā retā iespēja saņemt ziņošu viru atbildes par visiem mūs interesējošiem jautājumiem. Šķiet, deputātu kandidātu domu plāsums un perspektīva iesēja drošības sajūtu katrā no mums. Drošību par republikas nākotni. Savukārt gan republikas prezidentam, gan dzejniekam ir vajadzīgs sajust mūsu atbalstu kā apliecinājumu viņu programmas spēkam.

Kaut arī abas tikšanās 13. un 15. martā bija atšķirīgas, tās vienoja klausītāju izstarotā labvēlības un uzīcības gaisotību. To veidoja Personību vara. Jā, pērnais gads ir atklājis, ka Latvijai ir politiski, kurlem patiesi rūp mūsu republikas un pārbūves likteņi. Peters un Gorbunovs ir cilvēki, kas lieliski papildina viens otru, pārstāvot Augstāko Padomi un Tautas fronti. Dzejnieks palidz tautfrontiešiem nosprauzt mums vajadzīgos mērķus, un

Redakcijas kolēģi

valsts vīrs savā vidē palidz tautas sapņiem iestonies likumu veidā.

Tikko aizvadītās vēlēšanās bija laba skola, lai mēs ar redzīgākām acīm spētu lasīt jaunos LPSR likumprojektus par vēlēšanām un Konstitūciju. Ir jāiet tālāk pa demokrātijas ceļu. Mums jāvēlido pilnīgās vēlēšanu likums un labāka Konstitūcija, lai gaidāmās vēlēšanas rudēni varētu veikti bez bažām par Latvijas nākotni.

Politiskais pavasarīs, kā to nosauca J. Peters, ir klāt, un mēs nedrīkstam palikt malā no aktīvas līdzdalības tajā. Mūsu katra atsevišķa vieta var likties necila, bet ne maznozīmīga. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka līdz labvēlīga, progresīva lēmuma pieņemšanai dažkārt var pietrūkt tieši mūsu balss, mūsu apliecinājuma. Mūsu ievelētajiem deputātiem būs grūti strādāt, viņu darbam nebūs vērtības, ja tas negūs ierosmes un atbalstu vēlētāju vidū. Mums jāsaprot, ka tikai ar tautas atbalstu viņi kļūs par latviešu tautas Kurbadiem, kuri savu spēku smēlās, pieplokot pie zemes.

* Kurp dosimies aprīlī?

- 8. aprīlī 18.00 L. Paegles VVDT izrāde «Tirelpurvs»
- 13. aprīlī 19.30 L. Paegles VVDT izrāde «Daugava»
- 16. aprīlī 18.00 L. Paegles VVDT izrāde «Daugava»
- 21. aprīlī 20.00 Tematisks pasākums jaunās mājas Skolas ielā 6 iedzīvotājām un cēltniekiem «Atslēgu svētki»
- 23. aprīlī 18.00 L. Paegles VVDT izrāde «Princese Gundega un karalis Brusabārda»
- 30. aprīlī 20.00 Svetku balle

A. GEDERTA,
kultūras nams direktore

APSVEICAM!

Marta 10. dienā priečīgu vēsti visiem vaidaviešiem sagādāja Pauļu ģimene. Viņu saimē piedzima piektā atvasisite — meitīņa. Sirsnīgi apsveicām māmiņu Onu un tēti Andreju!

Sāpju ceļa sākumā

J. PORUKS

Tu prasi, ko pārnesu, māmuli,
No sēsuma plēmīgai mājās?
Strīs sāp, viss, ko es mantojis,
Ir nogurums rokās un kājās.

Un kabati sažaugs valgs mutautiņš,
Tas asarās allaž mīrcis,
Un kallusi maizes garoza,
Par pēdējo grasi ko pircis.

Tunīš sapnis mānd pagātnē dus,
Dzīžs kļūsuns jums sētā valda;
Shaijs jaunības saucīens pamostas,
Kad sēdu pie vecā galda.

Cetrdesmit gadu — veselā dzīve pagājusi no tā laika. 1949. gada mūsu ģimene bija starp tiem 43231 Latvijas PSR pilsoniem, kurus izsūtīja 25. marīja. No Vaidavas pagasta «Lielkalniem» — uz Sibīriju. Toreiz gan netika piemiņēts vārds izsūtīšana, bet ar personīgiem parakstiem apstiprināta labprātīga pārvietošana.

Bijām tā sauktā kulakulā ģimene, kurā darbaspejīga bija vienīgi māte. Vecaisītēs bija vecs, kaut gan arī viņš vēl darīja visādus mājas darbus. Un mēs — divas meitenes — vienai 7 gadu un otrai 9. Tevai karagaitās bija aizvedušas ārzemēs. Par vilju toreiz mēs nekā nezinājām. Nebija skaidrs arī tas, ka viņš, būdams aizsargs, kļuvis vainīgs pret citādi domājīsim mūsu valsts pilsoņiem. Viņi pēckāra laikā mūsu mājā bieži iebrugoti viri, izvāndīja skapjus un lādes, nolamāja mammu, vegeļotu un aizgāja. Bieži tās notika naktīs. Viņi teicās meklējām mežābrājus. Protams, tādus atrasti «Liepkalnī» neizdevās, jo neviens pie mums nenāca un nekādus naktis viesus mēs nekad neatbalstījām. Dienās nāca krievu begļi, kuriem mamma nekādā nelfledā maizes riku.

Nepatiess bija arī tie dati, kas raksturoja «Liepkalnus» saimniecības ekonomisko stāvokli. Lai arī kā vecaisītēs — bijušais Podzēnu mužas kalps — centās pierādīt, ka dokumenti uzrādīja zemes platības un lopu skaitus ir pārsplēti, neviens viņa neklausījās. Lūdzām pārmiert zemi un pārskaitīt lopus, bet ne vienosīt i nedomājās, tākai arī viņi paušējātām nodokļus. Aiz bailēm no izrēķināšanas māte un vecaisītēs strādāja valga svētdienas, lai izdzīvotu, lai termītos nokārtotu nesamērīgo maksājumus. Abi tika galā ar visu, algot darbaspeku neizmantojām.

Atceros, ka 24. marta vakarā mūsu mājas pagalmā bija sanākuši kaimiņi un sprieda par to, ka pakloķūs baumas: nakti būsot izvēšanas. Nēzini, kapec, bet šīs vākars atmīta palicis tumšs un drūms. Dehess pamale bija ap skapi — lika kaudzēs drēbes, ko katrai vilkt mugurā, ja gadījumā aresti pastēs notiks. Mēs ar māsu vel nebija veselas. Mamma raudādama mums mācīja neatzīmēt savu vārdu, uzvārdu, valodu un dzimteni gadījumā, ja mūsu ģimene piemeklēs tāds pats likenis kā 1941. gada izsūtītajiem. Tad bērus no vecākiem atšķira un ievietoja bēru naņēmējus.

Nakti pie durvīm kļauvēja. Vecaisītēs piecelas pirmais un noteica: — Klāt ir.

Drīz vien viņi abi ar māti jau priekšstābā stāvēja komisijas priekšā un klausījās spriedumu. Mēs ar māsu vel atrādīmies gultā, dzīrējām, kā māte, ne vārda preti neteikusi, nogāzīs uz grīdas. Vecaisītēs raudāja un zīlīgi lūdzās, lai pašējot līmos bērus, lai pēdod visu un vēl nezin ko viņš visu tur izmīnātu pateicā, bet komisijas viri tikai kļuves. Paremat kādā virīša balss deva noraidošu atbilsti. Bija jāsāk gatavoties tālajam celam.

Vēlētām atļāva sagārtēties. Pēc tam 76 gadus veco viru nosēdināja uz krēslu, nelāja stāgt par to istabu. Karavīru šautenes bija paverstas uz viņa pusī. Pateicīties šķūnēkam Eduardam Zagariņam, šo vēl iemēta maiņos līdzpēmānai. Māte nebija spējīga neko darīt. Pamazām visi tika sakrātas ragāvās. Tad tur, šautenes tēmējuma pavadībā, tika iesēdījās vectēs. Sekojām arī mēs. Pajūgs, karavīru apsargātās, pamazām attālījās no «Liepkalnus» mājām. Toreiz teicā — uz mūžīgiem laikiem. Mums bēriem, nāca prātā, kāvītājās palika neapēsta jubilejas torte. Jo māsai 25. martai bija dzimšanas un vārda dienas. Abrijā palika neapēsta rūzdu maiņa, tāpēc ne kukulūša nebija, ko nemēt līdz azādam. Tad E. Zagariņš paprasīja atļauju par ceļam iebraukt «Šķīlkalnus» mājā, lai tur dabūtu maiņu. Labi atceros, ka Dubovu ģimene mums iedeva sešus kukulūšus rupjus maiņus vēl 100 rubļus naudas. Maiņas līdz ar to mums piešķīra līdz pat galapunktam. Mūsīmājās par saimnieci palika toreizējā Vaidavas pagasta partordze Irma Kalniņa. Tagad, kad esām iepazīnīšies ar arhīva dokumentiem, rodas jāutājums Kalniņai; kur palika zīrgs, gaļas cūka un teiš? Kāpēc šie lopīgi nav jerakstīti aktā un nodoti topošajam koħozam? Pati I. Kalniņa vēl nevarēja nomierināties pat sešdesmitajos gados, kad viņa strādāja LKP Valmieras rajona komitejā par instruktori: kā gan tāda po-

(Turpinājums 2. lpp.)

